

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 134 (30 december 2022) – www.roerkerken.nl

inleiding

Met de problemen die met kerstmis in de basiliek van Susteren speelden (zie LD 28 december j.l.) hadden we ook in de Berger basiliek te kampen. Ook wij hadden in de weken vóór kerstmis om op de verwarmingskosten te besparen de verwarming uitgelaten en ook wij wilden de kerkgangers met kerstmis niet in de kou laten staan resp. zitten ... met de nodige vochtproblemen tot gevolg. Dat had natuurlijk ook ermee te maken dat het een week vóór kerstmis nog 'vriesdroog' in de basiliek was, maar dat niet alleen de buitentemperatuur daarna in korte tijd enorm opliep (zie Roerkerknieuws 133), maar het ook nog eens flink begon te regenen. Binnen in de basiliek bleef het echter steenkoud en werd geprobeerd met het openzetten van ramen en deuren de kerk weer een beetje op temperatuur te krijgen. De temperatuur ging niet omhoog, maar wel het vochtpercentage; op 24 december werd zelfs een vochtpercentage van 86% gemeten! Ook wij hebben toen met name het eeuwenoude beeldje van de 'Sedes Sapientiae' in veiligheid gebracht. De condensvorming trad echter vooral aan het licht toen tegen kerstavond de verwarming werd aangezet. Vooral het orgel had er last van. Tijdens de kinderviering kon het nog maar beperkt gebruikt worden. Even leek de geschiedenis zich te herhalen. Tweehonderd jaar geleden, op kerstavond 1818, functioneerde het orgel in de St. Nikolauskirche van Oberndorf bij Salzburg immers ook niet (naar verluid omdat muizen de balg stuk hadden geknaagd). Ten einde raad vroeg priester-dichter Joseph Mohr (1792-1848) die speciaal voor de gelegenheid een lied had geschreven, toen aan onderwijzer-organist Franz Gruber (1787-1863) het dan maar van een gitaarbegeleiding te voorzien: de geboorte van het bekende kerstlied "Stille Nacht, Heilig Nacht". Zover is het bij ons echter niet gekomen. De gastorganist van de kinderviering wist zich te behelpen, terwijl onze vaste organist na deze viering de mankementen aan het orgel wist te verhelpen, zodat het tijdens de plechtige nachtmis weer functioneerde zoals het hoorde. Sindsdien staat de verwarming in de basiliek op nachttemperatuur. Gezien de huidige buitentemperaturen hoeft de kerkverwarming echter dezer dagen bepaald geen overuren te maken. Het schijnt in ieder geval van belang te zijn al te grote temperatuurschommelingen in onze kerken te voorkomen. In de kerk doen we ons best, maar buiten de kerk schijnt Onze Lieve Heer er zich zelf niet aan te houden. Op dit moment is het buiten alles behalve winters.

Lourdesbedevaart

Op bedevaart gaan, is reizen met een plus. Niet elke reis is een bedevaart en niet elke reiziger een pelgrim. Een bedevaart is niet zomaar een vakantie, maar een reis naar een plek waar de hemel de aarde raakt. Pelgrim ben je ook niet zomaar, maar dat word je door de ervaringen die je onderweg opdoet. Als Huis voor de Pelgrim organiseren wij reizen naar bijzondere religieuze plaatsen, die mensen in de gelegenheid stellen om pelgrim te worden. We doen niet alleen ons best om ze goed te organiseren, maar zorgen ook doelbewust tijdens elke reis voor goede pastorale begeleiding. Dat is die plus, die onze reizen een meerwaarde geeft. Onze bedevaarten bieden u de kans om even stil te staan bij de grote vragen van het leven, om kracht op te doen of om dank te zeggen voor de mooie dingen die u op uw levensweg bent tegengekomen. Reizen met een plus betekent ook: aandacht hebben voor mensen die met ons meereizen of die we onderweg ontmoeten. Samen

vormen we Gods volk onderweg, samen mogen we ervaren wat het betekent om pelgrim te worden. Het Huis voor de Pelgrim biedt al ruim 100 jaar bedevaarten naar Lourdes aan. Wat in al die jaren hetzelfde is gebleven is de bestemming: Maria in de Grot in Lourdes. Zij was er toen en ze is er nu nog steeds. Bij de Grot in Lourdes kan iedereen Maria persoonlijk ontmoeten. Het is een plek om zorgen en vragen bij haar neer te leggen of om dankbaarheid te tonen. De vele kaarsjes die er branden, getuigen van de duizenden pelgrims die zich elke dag tot Maria wenden. Na de coronapauze kunnen we weer op bedevaart gaan. En u kunt meegaan. Voor meer informatie: www.huisvoordepelgrim.nl.

Kevelaer-bedevaart

Jarenlang was het ook in de Roerstreek gebruikelijk om op bedevaart te gaan. Helaas is daar om allerlei redenen de klad in gekomen. Daarom is het misschien wel aan de voorzienigheid toe te schrijven dat de secretaris van de 'Broederschap Sittard-Kevelaer' vlak vóór kerstmis contact met de pastoor opnam met de vraag of er misschien vanuit ons parochiecluster interesse is om aan te sluiten bij de bedevaart die jaarlijks vanuit Sittard en omstreken naar O.L. Vrouw Troosteres der Bedroefden wordt ondernomen op de maandag na 8 september (feest van Maria geboorte). Deze bedevaart dateert uit 1669 en is daarmee een van de oudste bedevaarten vanuit Nederland naar de deze bekende bedevaartplaats aan de Nederrijn. Daarbij is het ook nog een van de grootste bedevaarten naar Kevelaer, met honderden deelnemers. Niet alleen van Sittard, maar ook vanuit de (verre) omtrek gaat men die dag met bussen gezamenlijk ter bedevaart. Er zijn dan ook vele opstapplaatsen, waaronder Montfort. Maar ook vanuit de andere dorpen van de Roerstreek kunnen pelgrims dus aansluiten. Bij voldoende belangstelling kunnen ook daar opstapplaatsen geregeld worden. Geïnteresseerden kunnen zich als bij voorbaat bij de desbetreffende parochieburo's melden, zodat bekeken kan worden waar nog extra opstapplaatsen wenselijk zijn. Op maandag 11 september a.s. is het de grote dag. Die dag ziet het programma er als volgt uit:

10.15 uur	aankomst in Kevelaer, waarna processie naar de basiliek.
10.30 uur	Hoogmis in de basiliek, waarna processie naar de Kaarsenkapel.
13.45 uur	biechtgelegenheid in de Biechtkapel.
15.00 uur	grote Kruisweg in het Mariapark en kleine Kruisweg in de Pax Christikapel.
17.30 uur	plechtig Lof in de Basiliek.

Aansluitend trekt men in processie langs de Genadekapel naar de bussen voor de terugreis.

Verslechterende gezondheid emeritus paus Benedictus XVI

Paus Franciscus vroeg op 28 december j.l. om bijzonder voor de 95-jarige emeritus -paus Benedictus XVI te bidden. De Nederlandse bisschoppen vragen de gelovigen in Nederland om zich daarbij aan te sluiten. Vanuit het Vaticaan wordt het volgende gebed aangereikt: *Almachtige en eeuwige God, U bent de altijddurende gezondheid van degenen die in U geloven. Verhoor onze gebeden voor uw zieke dienaar Benedictus voor wie wij uw hulp vragen en uw liefdevolle barmhartigheid. Door Christus onze Heer. Amen.* De woordvoerder van de Heilige Stoel bevestigde inderdaad dat er een verslechtering is opgetreden in de gezondheid van emeritus-paus Benedictus, maar voegt eraan toe dat zijn situatie stabiel is.

Adellijke grootgrondbezitters in de 19^e en 20^e eeuw (I) – von Boineburg

Nauw verbonden met de geschiedenis van de parochie Melick is kasteel Schöndeln dat tegenwoordig (sinds de intergemeentelijke grenscorrectie van 1939) tot Roermond behoort. Via de Brusselse/ Mechelse familie Bernardts genaamd Braze en de familie De Schillingh

waarvan de oorsprong nog altijd niet achterhaald is, via het huwelijk van dochter Maria Catharina de Schilling in 1754 met Johann Philipp Karl von Boineburg, "Frijheer van de noblen en immediaten Reichs-Ritterschap in Franken", in het bezit van de familie Von Boineburg die haar zetel in het Thüringer (Stadt-)Lengsfeld heeft. Uit dit huwelijk zijn twee kinderen bekend, waarvan de jongste in 1797 vroegtijdig kwam te overlijden. Daarmee kwam Schöndeln in het bezit van Clara Charlotte von Boineburg (1755-1838) die in 1800 trouwde met Job Maurits baron de St. Remy (1755-1817) van (het inmiddels verdwenen) kasteeltje Biesen bij Höngen (Selfkant). Die was zelfs nog even burgemeester van de gemeente Melick-Herkenbosch (1813-1815). Omdat ze op huwelijksvoorwaarden getrouwd waren en geen kinderen nalieten, vielen bij het overlijden van haar man in 1817 diens bezittingen in Höngen toe aan zijn familie en bij haar eigen overlijden eind 1838 haar bezittingen in de Roerstreek (Melick) toe aan haar familie. De universeel erfgenaam van de douairière de St. Remy was haar verre neef Ludwig Joseph baron von Boineburg-Lengsfeld (1791-1881) die we bij de opname van het kadaster in 1844 in Melick en omstreken ook als "Lodewijk Joseph van Boenenburg Lengsfeld" tegenkomen als grootgrondbezitter, wonende (op het voorouderlijk kasteel) te "Lengsfeld (Saxen Weimar)". Hoewel Ludwig Joseph Clara Charlotte's universeel erfgenaam was, had zij hem al in 1836 Genhof (of Hoverhof) in Melick verkocht. Na de dood van zijn tante breidde hij zijn bezit in de Roerstreek nog uit door in 1847 van de familie Pakenius uit Wassenberg de Hammerhof in Herkenbosch te kopen. Bij zijn kinderloos overlijden in 1881 gingen zijn bezittingen in de Roerstreek over aan zijn nicht, Marie Theresia von Boineburg-Lengsfeld (1834-1884), sinds 1856 gehuwd met Beierse graaf Maximilian von Rottenham zu Merzbach (1820-1886). Na hun dood kwam hun onroerend goed in de Roerstreek in bezit van hun dochters Marie (1860-1945) en Luise gravin von Rottenham (1875-1966). Zij zetten het bezit in 1890 in de verkoop. De pachtboerderijen Genhof in Melick en Hammerhof in Herkenbosch werden verkocht aan erfridder Amedé van der Renne de Daelenbroeck (1835-1904), eigenaar van het landgoed Daelenbroek in Herkenbosch, landgoed Schöndeln aan de Roermondse jonkheer Charles burggraaf van Aefferden (1854-1922). Laatstgenoemde liet in 1893 elders op het landgoed een nieuwe kasteel bouwen dat tegenwoordig dienst doet als klooster van de Camillianen. Het oude kasteel liep tegen het einde van de tweede wereldoorlog ernstige schade op, waarna het afgebroken moest worden (Jaarboek HVR 2015). Na de vroegtijdige dood van haar eerste echtgenoot Otto von und zu Brenken (1852-1884) was gravin Marie in 1888 hertrouwd met baron Karl-Theodor von und zu Guttenberg (1854-1904). In het nog altijd door deze familie bewoonde kasteel (de 'Salzburg') in het Beierse Bad Neustadt zou zich ook een portret bevinden van de laatste Freiin von Boineburg van Schöndeln, Clara Charlotte, douairière de St. Remy (1755-1838), geschilderd door de bekende Roermondse schilder Vitus Deocharus Dambacher (1748-1825). Kleinzoon Karl-Theodor von und zu Guttenberg (1921-1972) was politiek actief (CSU), evenals diens kleinzoon, de gelijknamige Karl-Theodor von und zu Guttenberg (1971). Laatstgenoemde was van 2009 tot 2011 minister van defensie in het tweede kabinet Merkel. Hij kwam begin 2011 in opspraak vanwege mogelijk plagiaat in zijn proefschrift waarop hij in 2007 aan de universiteit van Bayreuth 'summa cum laude' was gepromoveerd. Deze plagiaatsaffaire leverde hem de bijnaam 'zu Googleberg' op (wikipedia).

wordt vervolgd

Personalia

Op vrijdag 30 december j.l. deden we vanuit de basiliek van St. Odiliënberg **Maria Catharina (Toos) Palmén-Roemen (1933-2022)** uitgeleide. Als oudste dochter in een gezin met zeven

kinderen geboren en getogen aan de Hoogstraat in Montfort leerde ze al op jonge leeftijd mee aanpakken op de ouderlijke boerderij en ging ze later aan de slag bij Philips in Roermond. Het was in die tijd dat ze Lei Palmen (1929-2009) van het Houtkempke in Berg leerde kennen met wie ze in 1959 trouwde. Na eerst nog even aan de Hoofdstraat in St. Odiliënberg te hebben gewoond, verhuisden ze naar een woning aan de Wilhelminastraat aldaar. Terwijl Lei de kost verdiende op de melkfabriek in Roermond, zorgde Toos voor de huishouding en voor de opvoeding van zoon Paul. Het geloof dat ze van huis uit had meegekregen stond bij Toos altijd hoog in het vaandel. Jaarlijks ging ze met de hele familie met busjes op bedevaart naar Kevelaar. Thuis ging er geen dag voorbij of ze bad al dan niet bij een brandende kaars voor de intenties van haar gezin en haar familie. Het had natuurlijk een groot impact toen zoon Paul het huis uit ging en een eigen gezin stichtte, maar de komst van haar kleinkinderen Roy en Sanne maakte dat ruimschoots goed. Een flinke tegenslag en een groot gemis betekende het toch nog onverwachte overlijden van haar man Lei, vlak voor de viering van het gouden huwelijksfeest. Gelovig als ze altijd was geweest wist ze dit verdriet echter goed te verwerken en een plaats in haar verdere leven te geven. Tien jaar geleden begon te zelf met haar gezondheid te sukkelen. Steeds meer raakte ze op de hulp en steun van anderen aangewezen. Hoewel er naast de mantelzorg van zoon Paul ook steeds meer professionele zorg aan te pas moest komen is ze nog tot afgelopen najaar thuis, in haar eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven. Na een ziekenhuisopname kon ze niet meer naar huis terug keren en moest ze in een zorgcentrum worden opgenomen. Het werd WZC Bergh, waar ze een plekje vond op de afdeling kleinschalig wonen. Daar begon het kaarsje van haar leven langzaam maar zeker uit te gaan. Op tweede kerstdag, maandag 26 december j.l. (nota bene op de verjaardag van zoon Paul) blies ze haar laatste adem uit. Na de uitvaartdienst volgde in Baexem de crematie.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl